

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

21.10.2024 року

м. Чернігів

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., інженером – лісопатологом II категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Рідкокашею І. В., головним лісничим філії «Чернігівське лісове господарство» ДП «Ліси України» Ребенком П. І., інженером з охорони та захисту лісу I категорії філії «Чернігівське лісове господарство» ДП «Ліси України» Лисаком С. М., лісничим Березнянського лісництва Корогодом А. О., лісничим Красилівського лісництва Чигринцем О. С., лісничим Мекшунівського лісництва Грабом І. В., помічником лісничого Остерського лісництва Красник Т. В., лісничим Моровського лісництва Саськом І. А., лісничим Славутицького лісництва Цуприком А. С. разом з лісовою охороною проведено обстеження насаджень філії «Чернігівське лісове господарство» ДП «Ліси України» Чернігівської області з метою визначення та оцінки санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **131,3 га**.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Березнянське лісництво (10,1 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа Ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
147	8	5,4	10СЗ+БП+АКБ	48	0.7	1А	21	24	300
147	4	4,7	9СЗ1БП	50	0.8	1	19	22	285

Лісопатологічним обстеженням даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика та ознаками ураження кореневою губкою і раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Красилівське лісництво (20,9 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа Ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
139	6	12,0	10СЗ	140	0.6	3	26	48	290
139	19	8,9	10СЗ	110	0.7	3	24	36	300

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно –

деструктивного типу. Деревя (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою і раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Мекшунівське лісництво (70,7 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
75	3		15,5	10СЗ+АКБ	85	0.7	1	25	32	380
99	11		9,1	8СЗ2БП	66	0.7	1	24	26	320
15	8	3	3,6	8СЗ1ДЗ1ОС+БП+АКБ	80	0.7	1А	28	36	420
15	12	2	0,6	10СЗ+ДЗ	95	0.7	1	28	36	440
15	12	3	0,8	10СЗ+ДЗ	95	0.7	1	28	36	440
21	11		13,5	10СЗ	90	0.7	1	28	36	440
27	11		1,1	10СЗ+ДЗ	85	0.7	1	28	36	450
49	1		5,2	10СЗ	80	0.7	1А	28	36	440
49	4	5	5,8	10СЗ	85	0.8	1	28	36	500
49	4	6	2,0	10СЗ	85	0.8	1	28	36	500
93	1		2,6	10СЗ+БП	100	0.7	2	26	40	385
93	3		2,9	10СЗ+БП	70	0.7	1А	27	36	430
163	10		8,0	10СЗ	58	0.8	1А	23	28	410

В ході проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою, бактеріальним раком водяною і раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Моровське лісництво (6,0 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
38	7	4	2,3	10СЗ+БП	90	0.7	1	29	40	465
52	9		1,9	10СЗ	75	0.8	1	23	32	390
44	2	4	1,8	9СЗ1БП+ВЛЧ	90	0.7	1	27	32	400

Під час проведення лісопатологічного обстеження даного насаджень встановлено, що деревостани пошкоджені стихійними явищами вітровал та вітролом. Ступінь пошкодження насаджень слабкий, характер пошкодження груповий та куртинний. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і

більше, дерева зі зламаним гіллям та верхівками. Також присутні окремі дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. На зламаних та повалених деревах відпрацьовані стовбуровими шкідниками. При закладанні палеток відмічено характерні вхідні та вихідні отвори, шлюбні камери, маточні та личинкові ходи камбіофагів та ксилофагів.

Остерське лісництво (3,6 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
131	11	3,6	6ДЗ2БП2ОС	75	0.7	2	22	30	260

Під час проведення лісопатологічного обстеження даного насадження встановлено, що дерева та їх групи в насадженнях ослаблені та відмирають в наслідок ураження хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками, ступінь ураження та пошкодження – слабкий, характер розповсюдження дифузний. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, печіночниця звичайна, сірчано – жовтий трутовик, березова губка, несправжній осиковий трутовик та трутовик звичайний. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки заселення стовбуровими шкідниками. В насадженні присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Славутицьке лісництво (20,0 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа Ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
128	5	1,8	10СЗ	70	0.7	1	24	32	380
105	10	0,8	8СЗ2БП	81	0.8	2	23	32	360
105	7	1,7	9СЗК1БП	59	0.6	1	21	24	220
102	6	2,7	10СЗ	90	0.8	2	25	38	450
102	18	2,8	10СЗ	75	0.8	1А	28	32	500
91	11	2,8	10СЗ	75	0.7	1	25	34	390

Лісопатологічним обстеженням даних ділянок виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою і раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
26	1	1	7,4	10СЗ+БП	110	0.6	1	30	40	415

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даного насадження виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок пошкодження пожежею та стовбуровими шкідниками. Ступінь пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. В насадженні відмічено дерева всихаючі та всохлі внаслідок пожежі 2023 року та впливу високих температур. На стовбурах дуже ослаблених та відмираючих дерев відмічається інтенсивне смоловиділення, які охоплюють понад 50 відсотків периметра стовбура, обгорання кореневої шийки, корневих лап, відмирання камбію в нижній частині стовбура. На деревах відмічено ознаки заселення стовбурових шкідників. При закладанні палеток відмічено характерні вхідні отвори шлюбні камери камбіофагів та ксилофагів.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

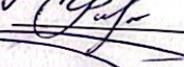
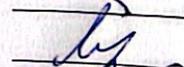
В обстежених насадженнях виявлено пошкодження стихійними явищами, осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, що негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, та збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи пошкодження стихійними явищами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вище перелічених насадженнях інфекційних хвороб та шкідників, рекомендовано керуючись п. 12 - 26 «Санітарних правил в лісах України» провести в 2025 році у вищеперелічених насадженнях заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі 131,3 га), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибних захворювань. Адже зменшити наслідки стихійних явищ, розвитку даних інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, попередити їх подальше розповсюдження та розмноження можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 - х примірниках:

- 1 – ДСЛП «Харківлісозахист»;
- 2 – філія «Чернігівське ЛГ» ДП «Ліси України»;
- 3 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

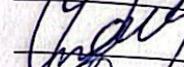
Підписи:

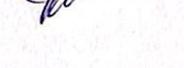
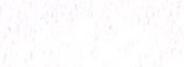

Є. В. Воробей

А. Д. Воробей

І. В. Рідкокаша

П. І. Ребенок

С. М. Лисак

А. О. Корогод

О. С. Чигринець

І. В. Граб

Т. В. Красник

І. А. Сасько

А. С. Цуприк